

ЧАСТЬ ПРВА.

Съставъ и образованіе на мысли-шы.

§. 4.

У насъ мысли *душа-ше* съ особеннѣхъ способ-
ность, коуж-то наричатъ *мыслителность*, друго-яче
смысль още друго-яче *разумъ* или *разумѣніе*.

Изясненіе: Душа-та е самостоятелна сила, и
живѣе у тѣло-то ни; спорядъ духовность-тѣ и мы немо-
жемъ да ѣхъ видимъ повече, зачто-то и отъ вещественны-
ты прѣдмѣты оныя, кои-то сѣхъ по-тънны и по-близны до
духовно-то естество, не ся подаватъ на просто зрѣніе, каато
напр. свѣтлина въ чистѣ видѣ, въздухъ и другы. Душа-
та има отъ само себе възможность да дѣйствува и да
производи едно друго. Тая възможность ся нарича уобще
способность; а въ чястность, като възможность да произ-
води мысли, тя ся нарича способность за мысленіе или
мыслителность, *смысль*, а като възможность да пока-
зува мысли-ты си въ работы и дѣла, тя ся нарича *дѣя-*
тельность. Обаче мы мыслимъ, не само за да си е мы-
сленіе, а за да разумѣемъ и разберемъ онова, что-то мы-
слимъ: намѣреніе на мысленіе-то е да ся разумѣе истина-
та; затова способность-та за мысленіе друго-яче ся на-
рича *разумъ* или *разумѣніе*. Така сѣхъ прѣди дѣйствія-
та ни ся показватъ желанія, намѣренія, прѣдположенія,
та спорядъ тѣхъ способность-та, коя-то има душа-та ни
да дѣйствува, нарича ся способность за исканіе или про-
сто *хощѣніе*, *воля*.

Отъ тыя двѣ главны способности въ душа-тѣхъ
прва-та, т. е. мыслителность-та ся размѣта въ *Мо-*
тыж-тѣ, а за разглаголаніе вторѣхъ т. е. воля-
тѣхъ има особенѣхъ наукѣхъ *Ешикѣхъ* или нѣравственнѣхъ *Фило-*
софіѣхъ.